

13 Δεκεμβρίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΑΔΕΙΩΝ, Φ/ΔΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ,

Καθ' ων η Αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 329/87)

Έννομο συμφέρον — Κρίσιμος χρόνος — Ο αιτών πρέπει να έχει έννομο συμφέρον σε όλα τα στάδια της διαδικασίας μέχρι της αποπερατώσεως της Αιτήσεως Ακυρώσεως — Κατάργηση δίκης — Ελέγχεται όταν η αξίωση του αιτούντος ικανοποιηθεί πλήρως.

Ακυρωτική απόφαση Ανώτατου Δικαστηρίου — Επανεξέταση θέματος από Διοίκηση — Καθήκον διοικήσεως — Σύνταγμα. Άρθρο 146.5 — Επανεξέταση με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε στο χρόνο της έκδοσης της πράξεως, που ακυρώθηκε — Η διοίκηση όμως δεσμεύεται από το δίκαιο του χρόνου της έκδοσης της νέας πράξης — Αναφορά στη Νομολογία.

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Αδειών δέχθηκε αίτημα του αιτούντος και του παρεχώρησε 7 άδειες αυτοκινήτων εκμισθουμένων χωρίς οδηγό. Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών, προς την οποία προσέφυγαν ενδιαφερόμενα πρόσωπα ακύρωσε την απόφαση της Αρχής Αδειών. Το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την τελευταία αυτή απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών. Αποτέλεσμα ήταν η επανεξέταση του θέματος από την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών. Και πάλιν όμως η τελευταία ακύρωσε την αρχική απόφαση της Αρχής Αδειών, γιατί “δεν είχε πεισθεί ότι ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να μετέλθει την επιχείρηση ενοικίασης οχημάτων εκμισθουμένων χωρίς οδηγό ως κύριόν του επαγ-

5

10

15

20

γελμα. Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών έλαβε σοβαρά υπόψη της το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έχει ως τώρα (υπογράμμιση εκδοτών) επαναπατρισθεί και γι' αυτό δεν έχει πεισθεί ότι η πρόθεσή του είναι να επαναπατρισθεί”.

5

Κατά τη διάρκεια της δίχης προεβλήθη ο ισχυρισμός ότι ο αιτών έταψε να έχει έννομο συμφέρον, γιατί στο μεταξύ η Αρχή Αδειών του είχε παραχωρήσει 7 άδειες για εκμίσθωση αυτοκινήτων χωρίς οδηγό. Το Δικαστήριο απέρριψε την τελευταία αυτή εισήγηση, γιατί η παροχή των 7 αδειών δεν μπορούσε να συσχετιστεί με το αρχικό αίτημα, που είχε αρχικά ικανοποιηθεί από την Αρχή Αδειών. Οι νέες άδειες δόθηκαν στα πλαίσια νέας χωριστής ανεξάρτητης αιτήσεως. Απορρίπτοντας την εισήγηση, το Δικαστήριο ανέλυσε τις νομικές αρχές, που προκύπτουν από τις δύο πρώτες πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις.

10

15

Στη συνέχεια το Ανώτατο Δικαστήριο προχώρησε και ακύρωσε την επίδικη απόφαση επί τω ότι λήφθηκαν από την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών κατά την επανεξέταση της υποθέσεως γεγονότα μεταγενέστερα της αποφάσεως, που είχε ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο και συγκεκριμένα το γεγονός του μη επαναπατρισμού του αιτούντος μέχρι της ημέρας εκδόσεως αποφάσεως από την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών.

20

25

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με ΑΚ 100 έξοδα υπέρ του αιτούντος.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30

Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others (1986) 3 C.L.R. 322,

Papaleontiou v. E.S.C. (1987) 3 C.L.R. 1341,

Avgoloupi v. Minister of Interior (1985) 3 C.L.R. 1525,

35

Constantinou v. Greek Communal Chamber through The Disciplinary Board (1965) 3 C.L.R. 96,

Kyprianides v. Republic (1968) 3 C.L.R. 653,

40

Ioannides and Another v. Republic (1979) 3 C.L.R. 628,

Republic v. Safirides (1985) 3 C.L.R. 163,

Christofides v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1127,

Βανέζης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας και Άλλου (1989) 3 Α.Α.Δ. 2522.

Προσφυγή.

5

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών σε ιεραρχικές προσφυγές με την οποία επεκύρωσε την απόφαση της Αρχής Αδειών να χορηγήσει στον αιτητή άδεια για επτά καινούρια οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό.

10

Γ. Γιάγκου, για τον Αιτητή.

Γ. Ερωτοκρίτου (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

15

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής είναι η νομιμότητα της απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (η "Αρχή") σε ιεραρχικές προσφυγές, με την οποία ακύρωσε την απόφαση της Αρχής Αδειών για χορήγηση στον αιτητή άδειας για επτά καινούρια οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό.

20

Ο αιτητής είναι Κύπριος που μετανάστευσε πριν αρκετά χρόνια στην Αγγλία και είχε στην ξένη εκείνη χώρα ως επάγγελμα του την αγορά και πώληση καινούριων και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. Για προσωπικούς και οικογενειακούς λόγους αποφάσισε την επιστροφή και επανεγκατάστασή του στην ιδιαίτερη πατρίδα του.

25

30

Πριν την οριστική επανεγκατάστασή του θέλησε να κατοχυρωθεί επαγγελματικά και υπόβαλε στην Αρχή Αδειών αίτηση για χορήγηση άδειας για 25 οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό.

35

Η Αρχή Αδειών στις 9 Ιανουαρίου, 1985, εξέτασε τις αιτήσεις του αιτητή και, αφού άκουσε όλες τις ενστάσεις, αποφάσισε να του χορηγήσει επτά άδειες "Ζ" με τους πιο κάτω όρους, που αναγράφονται στην άδειά του.

40

"(α) Η έγκριση πρέπει να υλοποιηθεί σε διάστημα 6 μηνών

από της κοινοποίησης προς εσάς της επιστολής αυτής και σε περίπτωση μη υλοποίησής της αυτόματα θεωρείται ότι δεν εξεδόθη.

- 5 (β) Η έγκριση αυτή τότε μόνο θα υλοποιηθεί εφόσο ικανοποιήσετε την Αρχή Αδειών ότι διαθέτετε κατάλληλη επαγγελματική στέγη για τους σκοπούς διεξαγωγής της επιχείρησης ενοικίασης αυτοκινήτων χωρίς οδηγό. Προς το σκοπό αυτό καλείσθε όπως υποδείξετε στο 10 Τμήμα Οδικών Μεταφορών τον συγκεκριμένο χώρο της επαγγελματικής σας στέγης.”

15 Πέντε ενδιαφερόμενοι καταχώρισαν ισάριθμες ιεραρχικές προσφυγές ενώπιον της Αρχής εναντίον της πιο πάνω απόφασης.

20 Η Αρχή στις 20 Απριλίου, 1985, ακύρωσε την απόφαση της Αρχής Αδειών. Η απόφαση της Αρχής ακυρώθηκε από το Δικαστήριο τούτο στην Προσφυγή Αρ. 651/85 - *Kyriacou v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 1845.

25 Μετά την ακυρωτική Απόφαση του Δικαστηρίου η Αρχή, με συμβουλή του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα, και για να συμμορφωθεί, όπως είχε καθήκον, με το Άρθρο 146.5 του Συντάγματος με την Απόφαση του Δικαστηρίου, επανεξέτασε τις ενώπιόν της ιεραρχικές προσφυγές. Στις 27 Δεκεμβρίου, 1986, άκουσε τους προσφεύγοντες και τον αιτητή και στις 19 30 Ιανουαρίου, 1987, εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία έχει:-

35 “Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών έχοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία και όλα τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως που έχουν τεθεί ενώπιόν της και αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία των σχετικών φακέλων και όλα όσα έχουν λεχθεί εκ μέρους των προσφευγόντων και του ενδιαφερομένου αποφασίζει να εγκρίνει τις προσφυγές γιατί δεν έχει πεισθεί ότι ο ενδιαφερόμενος προτίθεται να μετέλθει 40 την επιχείρηση ενοικίασης οχημάτων εκμισθουμένων χωρίς οδηγό ως κύριό του επάγγελμα. Η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών έλαβε σοβαρά υπόψη της το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έχει ως τώρα επαναπατρισθεί και γι’ αυτό δεν έχει πεισθεί ότι πρόθεσή του είναι να επαναπατρισθεί.”

Η δικηγόρος της Αρχής εισηγήθηκε ότι η προσφυγή δεν μπορεί να προχωρήσει, γιατί ο αιτητής έπαυσε να έχει έννομο συμφέρον, επειδή η Αρχή Αδειών στις 17 Δεκεμβρίου, 1988, παραχώρησε στον αιτητή επτά άδειες "Z" και ζήτησε την κατάργηση της δίχης.

5

Η προσφυγή δεν είναι λαϊκή αγωγή, αλλά ένδικο μέσο ακύρωσης διοικητικής πράξης ή απόφασης, ή παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας και ο προσφεύγων πρέπει να έχει "έννομο συμφέρο" με την έννοια της φράσης στην παράγραφο 2 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, όπως έχει αναπτυχθεί σε πληθώρα Αποφάσεων του Δικαστηρίου τούτου - (βλ., μεταξύ άλλων, *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others* (1986) 3 C.L.R. 322· *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341).

10

Ο αιτητής πρέπει να έχει έννομο συμφέρο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας μέχρι την αποπεράτωση της προσφυγής - (*Avgoloupi v. Minister of Interior* (1985) 3 C.L.R. 1525).

15

Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, στη σελ. 260 διαβάζομε:-

20

"... η αίτησις ακυρώσεως θεωρείται απαράδεκτος ελλείψει συμφέροντος, οσάκις αυτή στρέφεται κατά πράξεως ης η ακύρωσις δεν θα ωφελήση τον αιτούντα ή θα βλάψη αυτόν."

25

(Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας 583(30), 490(34), 181(44), 1939(58).)

Το έννομο συμφέρο παύει να υφίσταται αν η προσβαλλόμενη πράξη καταστεί από νομική ή πραγματική αιτία χωρίς αντικείμενο.

30

Η δίκη καταργείται όταν η αξίωση του αιτητή ικανοποιηθεί πλήρως - (Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας 1158-66(56) και 1104(56)).

35

Στην υπόθεση αυτή ο αιτητής υπόβαλε αιτήσεις το 1984 για τη χορήγηση 25 αδειών οχημάτων "Z". Η εξέλιξη και η ιστορία των αιτήσεων αυτών αναφέρθηκε πιο πάνω. Η τελευταία απόφαση της Αρχής για τις πιο πάνω αιτήσεις είναι το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.

40

Ο αιτητής, ανεξάρτητα από τις πιο πάνω αιτήσεις, στις 19 Νοεμβρίου, 1986, υπόβαλε άλλες αιτήσεις στην Αρχή Αδειών για τη χορήγηση άλλων αδειών για 25 οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό με έδρα τη Λευκωσία. Η Αρχή Αδειών στις 17
 5 Δεκεμβρίου, 1988, αποφάσισε τη χορήγηση στον αιτητή επτά αδειών με τους όρους που αναφέρονται στην επιστολή της - κοινοποίηση, ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου, 1989. Οι άδειες αυτές είναι ανεξάρτητες και σε κανένα στάδιο της διαδικασίας για την έκδοσή τους δεν συσχετίστηκαν με τις προηγούμενες
 10 αιτήσεις του αιτητή και την προσβαλλόμενη απόφαση. Η έκδοση των αδειών της 17ης Δεκεμβρίου, 1988, από την Αρχή Αδειών δεν αποτελεί ικανοποίηση του αιτήματος του αιτητή στην προσφυγή. Ο αιτητής συνεχίζει να έχει έννομο συμφέρο και η διοικητική δίκη δεν καταργείται.

15 Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η Αρχή έλαβε υπόψη της και ουσιαστικά επηρεάστηκε στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης από γεγονότα που αναφέρονται σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο από την απόφαση που ακυρώθηκε από το Δικαστήριο,
 20 δηλαδή το ότι μέχρι την ημέρα της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης δεν είχε επαναπατριστεί.

Η ακυρωτική Απόφαση του Δικαστηρίου ακυρώνει από την αρχή (ex tunc) την προσβαλλόμενη απόφαση και εξαλείφει όλα
 25 τα αποτελέσματά της. Η Διοίκηση έχει καθήκο να επανεξετάσει το θέμα με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε στο χρόνο της έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε. Υποχρεούται να προβεί σε νέα κρίση με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε στο χρόνο αυτό. Δεσμεύεται
 30 όμως με το ισχύον δίκαιο, δηλαδή το δίκαιο του χρόνου της έκδοσης της νέας πράξης - (*Stylianou Constantinou and The Greek Communal Chamber through The Disciplinary Board* (1965) 3 C.L.R. 96, 105· *Pantelakis Z. Kyprianides v. Republic (Public Service Commission)* (1968) 3 C.L.R. 653, 660· *Ioannides and Another v. Republic* (1979) 3 C.L.R. 628· *Republic v. Safirides* (1985) 3 C.L.R. 163· *Christofides v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 1127, 1133· *Παναγιώτης Βανέξη και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας και Άλλου* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2522).

40 Η δικαιοδοσία της Αρχής ρυθμίζεται από τον περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμο

του 1984 (Αρ. 84/84). Το άρθρο 4Α(4) προβλέπει:-

“(4) Η αναθεωρητική αρχή αδειών δύναται να εκδώσει μίαν των ακόλουθων αποφάσεων:

(α) να επικυρώσει την προσβληθείσαν απόφασιν·

5

(β) να ακυρώσει την προσβληθείσαν απόφασιν·

(γ) να τροποποιήσει την προσβληθείσαν απόφασιν·

10

(δ) να προβή η ίδια εις έκδοσιν νέας αποφάσεως εις αντικατάστασιν της προσβληθείσης·

(ε) να παραπέμψη την υπόθεσιν εις την αρχήν αδειών, διατάσσουσα ταύτην να προβή εις ωρισμένην ενέργειαν.”

15

Η Αρχή, δυνάμει του εδαφίου 5 μπορεί να λάβει υπόψη της γεγονότα μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης της Αρχής Αδειών, μόνο αν εκδώσει απόφαση όπως οι παράγραφοι (δ) και (ε) του εδαφίου (4) πιο πάνω. Στην επανεξέταση θέματος, ύστερα από ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου δε δικαιούται να λάβει υπόψη της γεγονότα μεταγενέστερα από την ημέρα της έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε.

20

25

Η Αρχή πρόδηλα έλαβε υπόψη της γεγονότα μεταγενέστερα - τη μη εγκατάσταση του αιτητή στη Δημοκρατία τον Ιανουάριο του 1987. Αυτό είχε ουσιώδη επιρροή στην άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας. Αποτελεί παράβαση του Νόμου - των αρχών του διοικητικού δικαίου και πλάνη περι τα πράγματα.

30

Το υλικό ενώπιον της Αρχής και οι ισχυρισμοί των προσφευγόντων και του αιτητή ήταν ταυτόσημοι με τα στοιχεία ενώπιον της Επιτροπής στις 20 Απριλίου, 1985, όταν πήρε την απόφαση που ακυρώθηκε από το Δικαστήριο.

35

Στην ακυρωτική δικαστική Απόφαση *Kyriacou v. Republic* (ανωτέρω) ειπώθηκε στη σελ. 1852:-

“The conclusion of the respondents that applicant was not truly minded to carry on Z-car business as his main occupation is not borne out by the material before the respondents. On

40

the contrary such information as there was on the subject tended to support the opposite view.”

5 Η μόνη πρόσθεση ήταν δήλωση για τον αιτητή ότι ήταν έτοιμος και πρόθυμος να εκτελέσει τους όρους που επιβλήθηκαν από την Αρχή Αδειών, στους οποίους αναφορά έχει γίνει πιο πάνω, αλλά δεν το έπραξε αναμένοντας την απόφαση της Αρχής στις προσφυγές.

10 Σύμφωνα με το Νόμο, Άρθρο 3, παράγραφο 10, η απόφαση της Αρχής Αδειών δεν είναι εκτελεστή πριν την έκδοση της απόφασης της Αρχής σε ιεραρχική προσφυγή.

15 Το εύρημα της Αρχής, ότι ο αιτητής δεν προτίθετο να ασκήσει ως κύριο επάγγελμα την επιχείρηση εκμισθουμένων οχημάτων χωρίς οδηγό, είναι αντίθετο με τα στοιχεία που είχε η Αρχή ενώπιόν της.

20 Η προσβαλλόμενη απόφαση της Αρχής είναι προϊόν πλάνης περί τα πράγματα, ελαττωματικής άσκησης της διακριτικής της εξουσίας και δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή σ' αυτή.

25 Για τους πιο πάνω λόγους η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Εν όψει της προϋστορίας της υπόθεσης οι καθ' ων η αίτηση να πληρώσουν £100.- έναντι των εξόδων του αιτητή.

30 *Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται με £100.- έναντι εξόδων αιτητή.*